Created with a trial version of Syncfusion Essential PDF

Uygulama Sonrası Sosyal İnceleme

Alt-projenin İsmi ve Konumu: Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali, Aydın İli, Kuyucak İlçesi.

Proje Sponsoru: Turcas Kuyucak Jeotermal Elektrik Üretim A.Ş. (TKJ)

Proje maliyeti: 71.250.000 $

Kurulu enerji üretim gücü: 18 MW

Hazırlama Tarihi: 26 Şubat 2019

Önemli Uygulama Tarihleri: Halkın katılımı toplantısı 29 Aralık 2015 tarihinde düzenlenmiştir. "ÇED Gerekli Değildir" kararı 13,2 MW_e için 17 Eylül 2014 tarihinde verilmiş ve 7 Ocak 2016 tarihinde 18 MW_e için güncellenmiştir. Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED), Teknik Olmayan Özet (TOÖ) ve Paydaş Katılım Planı (PKP) 2016 yılında "MGS Mühendislik" tarafından hazırlanmıştır. İstişare faaliyetleri olarak, tüm bu belgeler kamuoyuyla paylaşılmak üzere yayımlanmıştır.

Proje Bileşenleri ve Arazi Gereksinimleri:

Ulusal kanunlar çerçevesinde gerekli olduğu üzere arazi kullanım planlarının değiştirilmesi için, şirket 31 Ekim 2016 tarihinde yalnızca boru hatlarına ve kuyu ağızlarının bulunduğu yerlere yönelik bir kamu yararı kararı çıkartmıştır. Ancak, kamulaştırmaya yönelik olarak herhangi bir kamu yararı kararı çıkartılmamıştır ve bu nedenle, arazi edinimi süreci karşılıklı anlaşma yoluyla gerçekleşmiştir.

Tablo 1. Proje Bileşeni ve Arazi Gereksinimleri

Bileşen	Daimi		Geçici				Toplam (m^2)		
	Satın Alınmış (m^2)		İrtifak Hakkı Alınmış (m^2)		Kiralanmış (m^2)				
	Özel	Kamu	Özel	Kamu	Özel	Kamu	Özel	Kamu	Toplam
Enerji Santrali	2.080,00	19.759,44	-	-	-	-	2.080,00	19.759,44	**21.839,44**
Kuyular	32.730,94	24.060,03	-	-	-	4.772,93	32.730,94	28.832,96	**61.563,90**
Boru hattı	17.786,82	10.085,75	1.440,24	1.525,21	-	-	19.227,06	11.610,96	**30.838,02**
Alt Toplam	**52.597,76**	**53.905,22**	**1.440,24**	**1.525,21**	**0,00**	**4.772,93**	**54.038,00**	**60.203,36**	**114.241,36**
Toplam	**106.502,98**		**2.965,45**		**4.772,93**		**114.241,36**		

**** Kamu arazilerine yönelik 1.525 m^2'lik arazide irtifak hakkı süreci henüz tamamlanmamıştır.***

- 54.038 m^2'lik özel arazi tarım arazisi ve incir/zeytin bahçesidir. Bu arazinin boru hattı için gereken 1.440 m^2'si irtifak hakkı yöntemi vasıtasıyla edinilirken, geri kalan kısmı satın alınmıştır.

- Üçüncü kişiler tarafından kullanılmayan arazi 60.203 m^2 büyüklüğündedir. Söz konusu arazinin 55.430 m^2'si tarım arazisi, 4.772,93 m^2'si orman arazisidir. 53.905 m^2 büyüklüğündeki tarım arazisi Kuyucak Mal Müdürlüğü'nden daimi olarak satın alınmıştır ve geriye kalan kısım boru hatlarına yönelik irtifak hakkı vasıtasıyla edinilmiştir. Tüm orman arazisi 2012 yılı itibariyle 49 yıllığına kiralanmıştır.

- Projenin lisans süresince geçerli irtifak hakkı sözleşmeleri imzalanmıştır. Kuyucak Orman İşletme ile 6 Eylül 2012 tarihinden itibaren 49 yıl geçerli olmak üzere 19 Haziran 2015 tarihinde kira sözleşmesi imzalanmıştır. İrtifak hakkı ve kiralama sözleşmeleri çoğunlukla boru hattı güzergahı ve bazı kuyuların bulunduğu yerler için yapılmaktadır. Bu sözleşmeler 49 yıllık lisans süresi boyunca geçerli olmaktadır. Lisans süresi sona erdiğinde, şirket tüm varlıklarını (enerji santrali, kuyular, vb.) ve haklarını (lisans, irtifak, vb.) devlete devredecektir. Lisans süresi içerisinde önceki sahiplerine geri verilen irtifaka tabi arazi bulunması halinde, söz konusu arazi (irtifaka tabi kısım) şirket tarafından eski durumuna geri getirilecektir.

Projenin Etkileri:

Genel Bilgiler

Tablo 2. Arazi Edinimi Özeti (Daimi)

Bileşen	Özel			Kamu			Toplam		
	Satın Alınan	İrtifaka Tabi	Kiralanmış	Satın Alınan	İrtifaka Tabi	Kiralanmış	Satın Alınan	İrtifaka Tabi	Kiralanmış
Parsel numarası	15	4	-	9	6	2	24	10	2
Toplam Parsel	19			17			36		
Toplam PEK	28			-			28		
Kadın	13			-			13		
Erkek	15			-			15		
Edinim Yöntemi	Karşılıklı Anlaşma Yoluyla								
Devam Eden Davalar	Yok (kamulaştırma olmamıştır)								

- Proje Aydın ilinin Kuyucak ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Proje Yatırımcıya ait olan 2009/102 ve 2009/147 sayılı jeotermal işletme ruhsatları çerçevesinde saha sınırları içerisinde gerçekleştirilecektir. 2009/102 sayılı ruhsat 3.925,43 ha'lık araziyi kapsarken, 2009/147 sayılı ruhsat 759,99 ha'lık araziyi kapsamaktadır. İşletme ruhsatı bulunan sahaların toplam alanı 4.685,42 ha'dır. Ancak, söz konusu enerji santrali 2009/147 sayılı ruhsata ilişkin arazide bulunmaktadır ve toplamda 9.879 m^2'lik (0,9879 ha) bir alana sahiptir. Tesis 7 üretim kuyusu ve 3 reenjeksiyon kuyusundan meydana gelmektedir. Üretim kuyuları ve reenjeksiyon kuyuları açılmış olup jeotermal enerji santralinin inşaat çalışmaları halihazırda ruhsat sahası içerisinde tamamlanmıştır.
- Proje kapsamında, yatırımcı herhangi bir kamulaştırma çalışması gerçekleştirmemiştir. Enerji santralinin yapımı, boru hatları ve sondaj alanına yönelik olarak kullanılan 15 parsel (tümü şahıslara aittir ve toplamda yaklaşık 52.598 m^2'lik bir alanı bulunmaktadır) doğrudan arazi sahiplerinden satın alınmıştır ve boru hatlarına yönelik 4 parselin (yaklaşık 1.440 m^2) irtifak hakları yatırımcı tarafından alınmıştır. Geriye kalan 17 parsel üçüncü kişiler tarafından kullanılmayan kamu arazileridir.
- Arama sondajı, boru hattı ve enerji santrali inşaatının gerçekleştirilmesi amacıyla şahıs (özel) arazilerine yönelik arazi edinimine Nisan 2014'te başlanmış ve süreç Haziran 2018'de tamamlanmıştır. Şirket politikası gereği, araziler öncelikli olarak karşılıklı anlaşma yoluyla edinilmektedir. Turcas ilk olarak arazi sahipleriyle müzakerelerde bulunmaktadır ve iki tarafın da üzerinde mutabık kaldığı bir bedel belirlemektedir. Bu nedenle, kamulaştırma sonucu ortaya

çıkabilecek zorunlu yeniden yerleşimden kaçınılmaktadır. Proje kapsamında, 19 parsel karşılıklı anlaşma ve irtifak hakkı yoluyla edinilmiştir. Projeden etkilenen şahıs arazilerine yönelik kira sözleşmesi bulunmamaktadır. Arazi ediniminden etkilenen kişi (PEK) sayısı yalnızca 28'dir. Kamulaştırılma yoluyla ek alım olmayacaktır. Hiçbir geçim kaynağı tam anlamıyla kaybedilmemiştir çünkü PEK'lerin tamamının emekli maaşları sebebiyle ek gelir kaynakları bulunmaktadır. Ek olarak, edinilen araziler dışında PEK'lere ait başka araziler bulunmaktadır. Bu nedenle, PEK'ler diğer arazilerinde tarım faaliyetlerine devam edebilecektir. Buna karşın, proje kapsamında bir fiziksel yer değişimi meydana gelmiştir. 27 numaralı parselde, sahibi tarafından kullanılan 2 katlı eski bir ev bulunmaktaydı. Arazi ediniminden sonra, 27 numaralı parselin sahibinin taşınacağı yeni bir ev bulana kadar söz konusu evde kalmasına müsaade edilmiştir.

- Keşif sondajı, boru hattı ve enerji santrali yapımı amacıyla kamu arazilerine yönelik edinim çalışmalarına Ocak 2015'te başlanmıştır; 9 parsel satın alınmış, 6 parselin irtifak hakkı alınmış ve 2 parsel kiralanmıştır.
- Ek olarak, enerji santrali sahası, üretim/reenjeksiyon kuyuları ve iletim hatları 1/100.000 ölçekli Aydın-Muğla-Denizli Planlama Alanı/Bölgesinde yer alan "Tarım" ve "Orman" arazilerinden meydana gelmektedir. Yatırım kapsamında, kamuya ait 53.905 m^2'lik tarım arazisi satın alınmış ve 2.672,50 m^2'lik orman arazisi Kuyucak Orman İşletme'den kiralanmıştır. Kamu arazilerinin daimi edinimine dair çalışma 19 Ocak 2015'te başlamış ve 22 Şubat 2018'e kadar devam etmiştir. Orman arazisi kiralama protokolü 6 Eylül 2012 tarihinden itibaren 49 yıl boyunca geçerli olacaktır. Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişte karşılaşılan sorunlar nedeniyle, 1.525 m^2 büyüklüğündeki kamu arazisine ilişkin irtifak hakkı tesisi çalışmaları halen devam etmektedir.
- İrtifak hakları proje lisans süresinin sonuna kadar geçerli olacaktır. Şirketin TKJ lisan süresini uzatmaya karar vermesi durumunda, Kuyucak Orman İşletme de irtifak haklarının süresini uzatmaktadır. Söz konusu irtifak geçici bir irtifaktır.

Arazi Edinimi Yaklaşımı

- Arazi ediniminden önce, teknik ve çevresel açıdan en uygun konumlar seçilmektedir ve müzakereler mülklerin rayiç değeri üzerinden başlamaktadır. Arazi değeri yalnızca arazinin kendi değerlendirilmesiyle değil, aynı zamanda randıman, varlıklar, mevcut ise binalar ve işlem maliyetlerinin de eklenmesiyle hesaplanmaktadır. Bunun ardından, müzakere edilen değer arazinin proje açısından önemine bağlı olarak artış gösterebilir. Arazi sahibinin çok yüksek fiyatlarda ısrarcı olması halinde, ilk tercih olarak her zaman alternatif arsalar aranmaktadır. Alternatif arazi bulunması halinde, aynı prosedür o parsel için de başlatılmaktadır. Alternatifin bulunamaması durumunda, yüksek fiyat isteyen arazi sahibi tekrar ikna edilmeye çalışılmaktadır. Geriye başka seçenek kalmaması durumunda, kamulaştırma süreci başlatılmaktadır.

- Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali projesine bakıldığında, tüm parseller arazi sahipleriyle anlaşma yoluna gidilerek edinilmiştir. Bu yatırım kapsamında alternatif parsellere bakılmamıştır ve hiçbir kamulaştırma çalışması gerçekleştirilmemiştir. Arazi edinimi rayiç fiyatın yanı sıra mülklerin işlem maliyetleri gibi diğer maliyetlere dayalı olarak gerçekleştirilmektedir. Metrekare başına ödenen meblağ, Şekil 1'de gösterildiği üzere, 20-36 TL/m^2 arasında değişiklik göstermiştir.

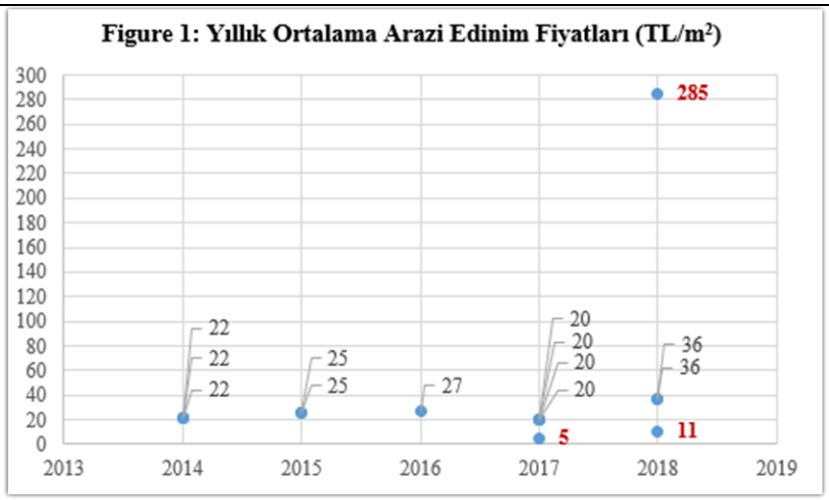

- Kırmızı renkle belirtilen fiyatlar aşağıdaki sebeplerle bu aralıkların dışında kalmaktadır:
    - Azami arazi (Pafta 2, Parsel 27) fiyatı 285 TL/m^2 civarındadır çünkü söz konusu arazide 2 katlı eski bir ev bulunmaktadır ve TKJ araziyi evle birlikte satın almıştır.
    - Satın alma süreci tamamlandıktan sonra, yeni ev buluna kadar arazi sahibinin evde kalmasına müsaade edilmiştir. Arazi sahibi kiralık bir eve taşınmış ve parasını yeni bir arazi alarak değerlendirmiştir. Şu anda, satın aldığı arazi üzerine yeni bir ev yaptırmaktadır. Yeni evin inşaatı devam etmektedir. Eski evin ve yeni ev inşaatının fotoğrafları aşağıda verilmiştir.

(a) Eski ev

(b) İnşa edilen yeni ev

- 29 no'lu Pafta & 689 no'lu Parselde bulunan arazi aynı aileden olan ve eşit hisselere sahip 5 kişiye aittir. Projenin boru hattı için kullanılması gereken alan yalnızca 862 m^2 büyüklüğündedir. Ancak, söz konusu aile 9.120 m^2 büyüklüğündeki arazinin tamamını satmak istemiştir. Müzakereler sonucunda, aile fertlerinin talebi üzerine aralarındaki bir ihtilafın çözüme kavuşturulmasına yardımcı olunması amacıyla ilgili arazi rayiç fiyatların altında bir bedel olan 5 TL/m^2'ye satın alınmıştır. TSKB'nin IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası) ile birlikte gerçekleştirdiği saha ziyareti esnasında, yukarıda bahsedilen arazi sahiplerinden biri, babalarının vefatından sonra, ilgili arazinin paylaşımı konusunda erkek kardeşler arasında sorunlar yaşadıklarından bahsetmiştir. TKJ'nin boru hattını arazilerinin bir kısmından geçirme talebi, bu sorunun çözümü konusunda onlara bir fırsat sağlamıştır. Yatırımcının arazinin geriye kalan kısmını kullanma ihtiyacının bulunmamasına rağmen, erkek kardeşler aralarındaki miras sorununun çözüme kavuşturulması için TKJ'nin arazinin tamamını satın alması konusunda ısrarcı olmuştur. TKJ tarafından araziyi satın almak üzere teklif edilen fiyatın projeye yönelik olarak diğer araziler için müzakere edilen fiyatlardan daha düşük olmasına rağmen söz konusu teklif memnuniyetle kabul edilmiştir. Aksi takdirde, babalarının mirasını paylaşma fırsatını bulamayacaklardı.

- Asgari arazi (Pafta 27 & Parsel 1.348) fiyatı yaklaşık 11 TL/m^2 şeklindedir. Arazinin toplam büyüklüğü 45.000 m^2'dir. Arazi ediniminden önce, kayıtlarda söz konusu arazinin 3 hissedarından 2'sinin vefat ettiği ve tüm hisselerin kanunlar çerçevesinde geriye kalan bir arazi sahibine devredildiği görülmüştür. Buna karşın, söz konusu intikal sisteme kaydedilmemiştir. Tapuların söz konusu arazi sahibine devredilmesi için, imar planının hazırlanması gerekmekteydi. İlgili kişinin söz konusu planı hazırlatmaya gücü yoktu. Bu nedenle, TKJ'nin söz konusu planları herhangi bir ücret talep etmeden hazırlaması karşılığında, söz konusu kişi tüm arazinin tek sahibi olmuş ve tapular bu kişi adına tescil edilmiştir. Kendisine proje için ihtiyaç duyulan 475,82 m^2'lik arazisine eşdeğer bedelde bir yenileme maliyeti teklif edilmiştir. Arazi sahibi projeden etkilenen araziyi satmış ancak geriye kalan arazisini (yaklaşık 44.500 m^2) de satmak üzere müzakerelerde bulunmuştur. TKJ rayiç fiyattan %50-70 daha düşük bir alım fiyatı belirmiştir çünkü arazi sahibi TKJ'nin ilgili boru hattına yönelik gereksinim duyduğu araziden çok daha büyük

olan tüm parseli satmak istemiştir. Arazi sahibi parselin geri kalan kısmını bu fiyat üzerinden satma teklifini memnuniyetle kabul etmiştir.

- Yatırımcının alım fiyatlarının mevcut rayiç fiyatlarla kıyaslanması için, Kuyucak ile Turcas JES'in yakınındaki beldelere yönelik fiyat araştırması gerçekleştirilmiştir. www.sahibinden.com ve https://www.hurriyetemlak.com/ adreslerinden alınan bazı güncel satış ilanı örnekleri aşağıdaki Tablo 3'te verilmiştir. İlanlar Eylül 2018 tarihli olup fiyatlar arazi sahipleri tarafından pazarlık başlangıcında talep edilen fiyatları göstermektedir. Nihai satış fiyatlarının pazarlıkların ardından daha düşük olması beklenmektedir ancak rakamlar bölgedeki rayiç fiyatların genel hatlarıyla anlaşılmasını sağlamaktadır.

Tablo 3. TKJ Yakınlarındaki Parsellere Yönelik Rayiç Fiyatlar

İl	Belde	İlçe	Mülk	(TL/m^2)
Aydın	Kuyucak	Horsunlu	Tarım	30
Aydın	Kuyucak	Horsunlu	Tarım	28
Aydın	Kuyucak	Azizabat	Tarım	15
Aydın	Kuyucak	Beşeylül	Tarım	27
Aydın	Kuyucak	Çobannisa	Zeytinlik	27
Aydın	Kuyucak	Aydınoğlu	Zeytinlik	12
Aydın	Kuyucak	Karapınar	Zeytinlik	37
Aydın	Kuyucak	Beşeylül	Portakal Bahçesi	19

- Yukarıdaki tabloda gösterildiği üzere, tarım arazileri ve zeytinliklerin/portakal bahçelerinin Eylül 2018 fiyatları konumuna, arazisine ve arazideki ağaç sayısına göre 10 ila 40 TL arasında değişiklik göstermektedir. Enflasyon oranı ve fiyat artışları dikkate alındığında, 2014-2018 alım fiyatlarının dahi arazi sahiplerinin 2018'de yeni arazi alımlarını ve onlardan doğan işlem maliyetlerini karşılayabilmesini sağlayacak seviyede olduğu görülmektedir.

- Bir başka araştırma proje sahası ve çevresinde tarım alanları olup olmadığını göstermek için yapılmıştır. Enerji santraline en yakında bulunan beldelerdeki toplam tarım arazisi büyüklüğü Tablo 4'te gösterilmiştir. Kuyucak proje sahasındaki toplam tarım arazisi 193.578.000 m^2 civarındadır. Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali için edinilen arazi miktarı ise 109.175,48 m^2 büyüklüğünde olup, Kuyucak'taki toplam araziye kıyaslandığında çok küçüktür (%0,10). Bu yüzden, tarım faaliyetlerini sürdürmeye meyilli olmaları halinde PEK'ler uygun arazi bulma şansına sahiptir.

Tablo 4. Proje Sahasının Etrafındaki Tarım Arazileri

İl	Belde	Tahıl (1000 m^2)	Nadas (1000 m^2)	Sebze (1000 m^2)	Meyve, İçecek, Baharat (1000 m^2)	Toplam (1000 m^2)
Aydın	Buharkent	7.890	1.039	1.966	28.096	38.991
Denizli	Sarayköy	114.041	9.158	7.598	20.738	151.535
Aydın	Karacasu	99.003	10.395	3.935	93.479	206.812
Aydın	**Kuyucak**	**89.683**	**2.100**	**2.105**	**99.690**	**193.578**
Denizli	Buldan	66.973	4.805	10.281	62.473	144.532
Denizli	Babadağ	14.808	8.126	1.150	3.370	27.454
Denizli	Kale	107.991	2.176	3.557	17.740	131.464
Denizli	Tavas	423.861	26.712	9.853	42.555	502.981
Toplam		**924.250**	**64.511**	**40.445**	**368.141**	**1.397.347**

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Arazi Ediniminin Etkileri ve Rakamları

- TKJ JES açısından değerlendirildiğinde, yaklaşık 109.175,48 m^2 büyüklüğünde arazi edinilmiştir. Bu arazinin %48'i şahıs arazileridir ve geriye kalan araziler kamu arazilerinden oluşmaktadır. Satın alınan şahıs arazilerinden bazıları tarım amaçlı kullanılmakta olup bu arazilerde çoğunlukla zeytin/incir ağaçları bulunmaktadır. Parsellerin tamamı karşılıklı anlaşma yoluyla satın alınmıştır.

- İnşaat çalışmaları nedeniyle, 1.425 adet İncir/Zeytin ağacının kesilmesi gerekmiştir. Kesilmesi gereken ağaçlar halihazırda satın alınmış arazilerde bulunduğundan, söz konusu ağaçların ücreti zaten ödenmiştir. Ağaçlar uzmanlar tarafından kontrol edilmiş ve hasta ile eski ağaçlar seçilip arazi sahiplerine verilmiştir. Geriye kalan sağlıklı ağaçlar (toplamın yaklaşık yarısı) arazi sahiplerine ve Belediyeye ait arazilere taşınmıştır. Söz konusu ağaçlar halen canlıdır ve meyve vermektedir. Ek olarak, TKJ kuyuların ve boru hattı güzergahının etrafına zeytin, incir, karaçam ve leylandi dahil olmak üzere 2.975 adet ağaç dikmiştir.

- MGS tarafından 2016'da gerçekleştirilen "Sosyal Etki Değerlendirmesi"nde, yakın köylerin geçim kaynaklarına dair aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

    - "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi"nin 2014 yılı sonuçlarına göre, Kuyucak ilçesinin toplam nüfusu 27.505'tir. Nüfusun 13.545'i erkek, 13.960'ı kadındır.

    - Muhtardan alınan bilgilere göre, Yöre köyünün nüfusu sürekli olarak köyde ikamet eden yaklaşık 650 kişidir. Bu kişiler 300 hanede yaşamaktadır. Mevsimlik veya dönemsel olarak köyde yaşayan yaklaşık 50 hane bulunmaktadır. Bunlar genelde çalışmak üzere yurtdışına giden ailelerdir.

    - Yöre köyünden Didim ve Bodrum'daki tatil köylerine çalışmak üzere giden mevsimlik işçiler bulunmaktadır. Ayrıca, tekstil sektöründe çalışmak üzere Sarayköy'e gidenler de bulunmaktadır. Zeytin ve portakal toplamak için istihdam edilen işçiler olabilir ama bu kişiler köyde ikamet etmemektedir.

    - Kuyucak ekonomisi tarım, hayvancılık ve orman ürünlerine dayanmaktadır. Yöre köyünde yaşayan halkın yarısı hayvancılıkla uğraşmaktadır ve bunların yaklaşık %30'u tarım yapmaktadır. Nüfusun %80'i tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile geçimini sağlamaktadır. Maaşlı çalışan %20'lik kısmın dörtte biri geçici işlerde çalışmaktadır (nüfusun %5'i).

Tablo 5. Hak Sahipliği Matrisi

Proje Bileşeni	Projenin Etkisi	Etkilenen Kişinin Kategorisi	Hak Sahipliği	Ek Hususlar
Enerji Santrali	Daimi tarım arazisi kaybı	Resmi arazi sahipleri	Tüm ekonomik değerler (arazi ve ağaçlar) ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket alım fiyatını rayiç fiyattan %10-20 üzerinde belirlemiştir ve bu farkı "rahatsızlık verme bedeli" olarak isimlendirmiştir.
Kuyu Konumları	Daimi tarım arazisi ve zeytinlik kaybı	Resmi arazi sahipleri	Tüm ekonomik değerler (arazi ve ağaçlar) ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket alım fiyatını rayiç fiyattan %10-20 üzerinde belirlemiştir ve bu farkı "rahatsızlık verme bedeli" olarak isimlendirmiştir.

Kuyu Konumları	Daimi incir bahçesi ve/veya zeytinlik kaybı	Resmi Arazi Sahipleri	Tüm ekonomik değerler (arazi ve ağaçlar) ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket alım fiyatını rayiç fiyattan %10-20 üzerinde belirlemiştir ve bu farkı "rahatsızlık verme bedeli" olarak isimlendirmiştir. Söz konusu PEK'ler arazilerinin %20 veya daha fazlasını kaybetmiştir ve geriye kalan arazilerinde tarımla uğraşmaya devam etmektedir. Bu PEK'lerin tamamının ek gelir olarak emekli maaşı bulunmaktadır.
Kuyu Konumları	Daimi tarım arazisi kaybı	Arazisini iki katlı eski eviyle birlikte satan eski arazi sahibi	Tüm ekonomik değerler (arazi ve iki katlı eski ev) ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket alım fiyatını rayiç fiyattan %10-20 üzerinde belirlemiştir ve bu farkı "rahatsızlık verme bedeli" olarak isimlendirmiştir.
Boru hattı	Daimi tarım arazisi kaybı	Parselin tamamını TKJ'ye satmak isteyen 5 resmi arazi sahibi	Tüm ekonomik değerler (arazi ve ağaçlar) ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket rayiç fiyattan %75-85 daha düşük bir alım fiyatı belirmiştir çünkü arazi sahipleri TKJ'nin ilgili boru hattına yönelik gereksinim duyduğu araziden çok daha büyük olan tüm parseli satmak istemiştir. Zira, TKJ'nin boru hattını ailenin arazisinden geçirmek istemesi aile fertleri arasındaki miras sorununun çözüme kavuşturulması hususunda bir fırsat sunmaktadır.
Boru hattı	Daimi arazi kaybı	Resmi Arazi Sahipleri	Tüm ekonomik değerler ile ilgili tam yenileme maliyetinde nakit ödeme	Şirket rayiç fiyattan %50-70 daha düşük bir alım fiyatı belirmiştir çünkü arazi sahibi TKJ'nin ilgili boru hattına yönelik gereksinim duyduğu araziden çok daha büyük olan tüm parseli satmak istemiştir.
Boru hattı	Tarım arazisinin bir kısmına ilişkin geçici ve kısmi irtifak hakkı alınması, daimi zeytinlik kaybı	Resmi arazi sahipleri	Tüm ekonomik değerler (arazi ve ağaçlar) ile ilgili irtifak bedeli	Arazinin kalan kısmı arazi sahipleri tarafından kullanılmaktadır. Genel olarak, arazilerin %7'den azı irtifak kapsamındadır. Bu kişilerin arazilerinin çoğu (%93 ila %98) durmaktadır ve ilgili kişiler tarımla uğraşmaya devam etmektedir. Boru hattı sistemi tarım faaliyetleri hesaba katılarak tasarlanmıştır. İrtifak hakkı için ödenen ücretler (m^2 başına) alım fiyatlarıyla neredeyse aynıdır.

Ayrıca;

- Resmi/resmi olmayan kiracılar tarafından kullanılan kamu ya da şahıs arazisi yoktur.
- Evler ya da diğer taşınmazların bulunduğu arazilere ilişkin daimi kayıp yoktur.
- Ortak kullanım alanlarına ilişkin edinim söz konusu değildir.

- Şirket tarafından belirtildiği üzere, kişilerin çoğu birden fazla tarım arazisine sahip olup tarım faaliyetlerine devam etmektedir. Buna karşın, çiftçi olarak çalışmak istemeyen kişiler yeni bir iş kurma veya Kuşadası bölgesi başta olmak üzere yeni ev satın alma niyetindedir.

- Ruhsat alanına en yakın konumda (100 m'den daha yakın) iki arazi sahibine ait arazi bulunmaktadır. Arazi ediniminden sonra, şu hükmü içeren yeni bir yönetmelik yayımlanmıştır: "Kuyu içi koordinatları

ile ruhsat sınırı arasındaki mesafe 100 metreden az olamaz." Bu nedenle, arazi sahiplerinin TKJ'ye ait arazide tarım faaliyetlerine devam etmesine ve kârın TKJ ile eski arazi sahipleri arasında paylaştırılmasına karar verilmiştir. Saha ziyareti esnasında, arazi sahiplerden biri kârını paylaşmadığını söylerken, başka bir arazi sahibi kârını düzenli olarak paylaştığını ifade etmiştir. 2018 yılında, arazi sahipleri kendi istekleriyle TKJ'ye 31 litre zeytinyağı vermiştir.

- Proje kapsamında, işletme aşamasına yönelik olarak yerel halktan toplam 48 kişi kalifiye olmayan çalışan olarak istihdam edilmiştir. Bu kişilerin 10'u altyükleniciler için çalışmaktadır. Yöre köyünde yaşayan çalışanların sayısı 10 iken, diğer çalışanlar yakındaki köylerde ikamet etmektedir.

- Sürdürülebilirlik faaliyetleri uygulamak maksadıyla, Turcas çevre ve iş sağlığı & güvenliği politikalarını kapsayan "Sürdürülebilirlik İlkeleri"ni [1] ve "Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Politikasını [2] hazırlamıştır. Ek olarak, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi Raporu (ÇSED), Paydaş Katılım Planı (PKP), Teknik Olmayan Özet ile Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planı hazırlanmaktadır ve söz konusu belgeler yayımlanarak halkla paylaşılmıştır.

- Yatırımın inşaat aşamasına denk gelen 2017 yılında, iş günü kaybına neden olan 7 kaza, ilk yardımla tedavi yapılmasına yol açan 2 kaza ve kıl payı engellenen 17 kaza meydana gelmiştir. İşletme aşaması esnasında, ilk yardımla tedavi yapılmasına yol açan yalnızca 2 kaza kayda geçmiştir. Bu kazalar 41 iş gününün kaybedilmesine yol açmıştır. TKJ aşağıdaki belgeler vasıtasıyla bu kazaların sistematik olarak kaydını tutmaktadır:

Tablo 6. İş Kazası Raporu

1. Kaza Sonucu											
Kaybedilen zaman		Toplam geçici engellilik		Ölüm							
2. Yaralanan Personel											
Adı-Soyadı											
Şirket		Doğum Tarihi		İşe Giriş Tarihi							
Cinsiyet		Kadın		Erkek	Personel		Mavi yaka		Beyaz yaka		
Uygun Kişisel Koruyucu Ekipman Kullanıldı mı?		Evet		Hayır							
Eğitim		İlkokul		Ortaokul		Lise		Meslek Listesi		Teknik Meslek Lisesi	
		Üniversite (4 Yıl+)		Üniversite (2 Yıl)							
Kaza esnasında yapılan çalışmalar											
Yer											
Açıklama											
Tarih		Saat		Çalışma saatleri							

[1] http://www.turcas.com.tr/en/sustainability/turcas-principles-of-sustainability

[2] http://www.turcas.com.tr/en/sustainability/surdurulebilirlik/corporate-social-responsibility-at-turcas

Vardiya		24/08	08/ 6		16/24	Vardiyaların gün sayısı		
Zaman Dilimi		1	2	3	4	5	6	7	8
		Fazla mesai				Çalışma saatleri		
Tanıklar								
Kaybedilen iş günü sayısı								

3. Kaza Türü					
Yere Düşme		Aşırı Kas Gerginliği		İzinsiz Ekipman Kullanımı	
Paletin Düşmesi		Çapak Sıçraması		Servis Aracı Kazası	
Sabit bir Nesneye Çarpma		İki Nesne Arasına Sıkışma		Kimyasal Maddelere Maruziyet	
Bir Nesnenin Delinmesi veya Batırılması		Zararlı / Zehirli Maddelere Maruziyet		Diğer	
Hareketli Araç (Forklift v.b.) / Kişilere Çarpma		Elektrik akımına maruziyet			
Bir Nesnenin Kesilmesi		Aşırı Sıcak / Soğukla Temas			
4. Yaralanma Türü					
Burkulma/Gerginlik		Yanık		Çıkık	
Çapak nedeniyle yaralanma		Kas yırtığı		Uzuv Kaybı	
İç Organ Kanaması/Yaralanması		Baş Travması		Hafif Ağrı	
Yaralanma, Yabancı Cisim Yaralanması		Zehirlenme		Kesi	
Yüzeysel Yaralanma		Kırık		Diğer	
5. Yaralanan Uzuvlar					
Baş		El Bilekleri ve Eller		Vücut (göğüs, sırt, karın v.b.)	
Göz		El Parmakları		Omurga (omurga, omurlar)	
Yüz		Bacaklar		İç organlar	
Boyun		Ayak bilekleri ve ayaklar		Diğer	
Omuz ve kol		Ayak parmakları			
6. Kaza Sebebi					
Emniyetsiz Çalışma					
Makine Korumasının Olmaması		Bozuk Ekipman Kullanımı		KKE'nin uygunsuz olması	
Makine Koruması Arızası		Kontrol Edilmemiş KKE		Servis Araçlarının Arızası	
Bakım ve Periyodik Denetim Yapılmaması		Çevresel Koşullar		Diğer	
Ergonomik gereksinimlere uygunluk sağlanmaması		Tehlikeli İstifleme / Taşıma / Yerleştirme			
7. Kaza/olay sırasında ne olmuştur?					

8. Kaza Fotoğrafları				
9. Olayın Sebepleri				
Doğrudan Sebepler	Altta yatan sebepler		Kök Sebepler	
10. Önleyici Faaliyetler				
Düzeltici Eylem	Uygulama Tarihi	Tamamlanma Tarihi	Sorumlu	
11. Revize Risk Değerlendirmeleri ve Emniyetli Çalışma Prosedürleri				
Revize Edilen Kısım	Uygulama Tarihi	Tamamlanma Tarihi	Sorumlu	
12. Diğer Hususlar				
13. Hazırlayan				
İlgili Şef	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı		Proje Müdürü	
Adı/Soyadı Tarih/İmza				

- TKJ, bölgede bir dizi Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) etkinliği gerçekleştirmiş olup, bu etkinlikler yöre sakinleri için hayli fayda sağlamaktadır. KSS faaliyetleri çerçevesinde, proje nedeniyle kaybedilen ağaç sayısının iki katı kadar ağaç dikilmiş, köylülerin birtakım ihtiyaçlarına yönelik mali destek sağlanmış, yollar iyileştirilmiş ve köylülerin ihtiyaçlarına yönelik ağır iş makineleri sağlamıştır. TKJ Yöre Camii'nin çatısını onarmış ve Pamukören Kültür Merkezi için Kuyucak Belediyesi'ne mali destek sağlamıştır. Son olarak, şirket "Bilim Kahramanları Buluşuyor" adlı projede yer almıştır. Bu projenin amacı Aydın'ın Kuyucak ilçesindeki ortaokul öğrencilerine robot eğitimi sağlanması ve aralarından bir ekibin bölgesel/ulusal/uluslararası yarışmalara katılım konusunda teşvik edilmesidir. Kasım 2018'de, Turcas bu eğitimlere gönüllü katılım sağlayarak, spesifik ihtiyaçları karşılayarak ve mali destekler sağlayarak projeye katkıda bulunmuştur.

Halkın Farkındalığı, Halkla İstişare ve İletişim:

- Bu aşamada, projenin kapsamı, etkileri, etki azaltma tedbirleri ve süreç de dahil olmak üzere izleme bilgileri paydaşlara sunulacaktır. ÇSED kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin paydaş katılımı aşağıda sunulmuştur.

- Uzman sosyolog tarafından saha çalışması yapılması,
- Halkın katılımı toplantıları,
- Paydaşlarla ayrıntılı yüz yüze görüşmeler yapılması ve fikirlerinin, önerilerinin ve şikayetlerinin alınması,

- Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi Raporu (ÇSED), Paydaş Katılım Planı (PKP), Teknik Olmayan Özet ile Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planı hazırlanmaktadır ve söz konusu belgeler yayımlanarak halkla paylaşılacaktır.

- Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali Projesi'nin ÇSED çalışmaları kapsamında, 29 Aralık 2015 (Salı) tarihinde halkın katılımı toplantısı düzenlenmiştir. Toplantı yeri olarak Yeşil Yöre Kahvesi seçilmiştir. Toplantı duyurusu 18 Aralık 2015 tarihinde "Güzel Hisar Gazetesi" adlı yerel gazetede yapılmıştır. Ek olarak, civardaki sakinlere yönelik olarak cami hoparlörlerinden duyuru yapılmıştır.

- Toplantıya MGS Mühendislik yetkilileri, Yatırımcılar (Turcas BM Kuyucak Jeotermal Elektrik Üretim A.Ş.) ve yöre sakinleri katılmıştır. Toplam katılımcı sayısı 25'tir. MGS Mühendislik temsilcilere proje ile ilgili bir sunum yapmıştır. Sunumda verilen bilgiler şu şekildedir:

  - Proje sahası,
  - Faaliyet kapsamı,
  - Sosyal ve çevresel etkiler ile etki azaltma tedbirleri,
  - Projeye ihtiyaç duyulma sebebi,
  - Projenin mevzuat çerçevesine uygun olacağı,
  - İnşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkması muhtemel çevresel etkiler,
  - Katılımcıların önerilerini ve görüşlerini iletmelerine yönelik irtibat bilgileri.

İ Aydın BİZ AYDIN'IN GEÇMİŞİ, AYDIN'IN GELECEĞİYİZ

Güzelhisar 18 ARALIK 2015 CUMA

KUYUCAK JEOTERMAL ENERJİ SANTRALİ PROJESİ
HALKI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI DAVETİ

Turcas BM Kuyucak Jeotermal Elektrik Üretim A.Ş. tarafından Aydın İli, Kuyucak İlçesi, Yöre mahallesi sınırları içerisinde inşası planlanan Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali Projesi için uluslararası usul ve standartlara göre Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) çalışmaları yürütülmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında Kuyucak Jeotermal Enerji Santrali Projesi ile ilgili yöre halkına bilgi vermek ve yöre halkının görüş ve düşüncelerini dinlemek amacıyla 29.12.2015 tarihinde halkın bilgilendirilmesi toplantısı yapılacaktır.

Yapılacak olan halkın bilgilendirilmesi toplantısında katılımcılara proje ile ilgili tanıtıcı dokümanlar sunulacak, proje ile ilgili bilgiler aktarılarak görüş ve öneriler alınacaktır. Bu toplantıda elde edilen veriler rapor çalışmalarında kullanılacak ve katılımcılarla paylaşılacaktır.

Halkımıza saygıyla duyurulur.

Toplantı Tarihi /Saati : 29.12.2015 / 14:00-16:00
Toplantı Yeri : Yeşil Yöre Kahvesi
Toplantı Yerinin Adresi : Yeşil Yöre Kahvesi, Yöre Mahallesi, Kuyucak-Aydın

YATIRIMCI KURULUŞ

Turcas BM Kuyucak Jeotermal Elektrik Üretim A.Ş.
Tel: (0 212) 259 00 00 Faks : (0 212) 259 00 18

ÇSED RAPORUNU HAZIRLAYAN KURULUŞ

MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti.
Tel: (0 312) 479 84 00 (pbx) **Faks:** (0 312) 479 84 99, **Mail:** mgs@mgsmuhendislik.com

Şekil 2: Halkın Katılımı Toplantısı Gazete Kupürü

Şekil 3: Halkın Katılımı Toplantısından Fotoğraflar

Tablo 7. Katılımcı Listesi

KUYUCAK JEOTERMAL ENERJİYE DAYALI ELEKTRİK SANTRALİ PROJESİ

HALKIN AYDINLATILMASI VE BİLGİLENDİRİLMESİ TOPLANTISI

KATILIMCI LİSTESİ

No	Adı	Soyadı	Telefon	E-posta	Katılım Durumu		İmza
					Halk	Kurum Adı	
1	İhsan	Erken	0544-8201643		X		
2	Niyazi	AKYOL	0535 454 0036	—	İmam Hp	Kuyucak Müftülüğü	
3	Veysel	Ertop	0544578 7989	—	Muhtar	Yöre Mahalle	
4	Sebahattin	Sular	05357184304		Çiftçi		
5	Ali Rıza	Eş	0539 265 6036		Çiftçi	Kuyucak [illegible]	
6	İbrahim	Altuntaş	05387640911		Esnaf	Yöre mah.	
7	Ali	Akın	05559845011		Halk	Yöre mah.	
8	A. Erol	Dede	0546027143 74		Halk	Yöre mahal	
9	Yılmaz Gülsever		0542632 3059		Çiftçi	Yöre mah	
10	İsmail	Çelik			Çiftçi	Yöre mah.	
11	eşref	demirhan	3792335		Çiftçi	Yöre mah	
12	Engin	Pehlivan	05382414154		Güvenlikçi	TMG Ege Güvenlik	
13	Kemalettin	Çetin			emekli	Yöre mah	
14	Ali						
15	Hüseyin	Özagul	05414249884			" "	
16	Mehmet	Ağıl	05376506711		Çiftçi	"	
17	Erhan	Altuntaş	05395489587		Kıraathane	Yöre mah.	
18							
19	Alaattin	Arıcı	0530-[illegible]806	[illegible]@turcas.com.tr	M. Yrd.	TBK	
20	ARKIN	AKBAY	05336465239	arkin.akbay@turcas.com.tr	Direktör	TBK	
21	TUTKU	KONUK ALTINDAL	05306686701	tutku.altindal@turcas.com.tr	Kurumsal İletişim	TBK	
22	Övgü	Gencer	05304041202	ovgu.gencer@turcas.com.tr		TBK	
23	Altan	Kolbay	05309408257	altan.kolbay@turcas.com.tr		TBK	
24	ÇAĞDAŞ	SOYUPAK	0530 497 85 72	cagdas.soyupak@turcas.com.tr		TBK	
25	Fatih	İğci	0530 335 2195	fatih.igci@turcas.com.tr		TBK	

- Ek olarak, proje ve özelliklerinin anlatıldığı broşür katılımcılara dağıtılmıştır. Sunumdan sonra, katılımcıların fikirlerini ve tavsiyelerini paylaşmak istemeleri halinde, bunları sözlü ve yazılı olarak iletebileceği ifade edilmiştir. Yorumlar ve sorular şu şekilde özetlenebilir:

- Tarımsal üretim projeden etkilenecek mi?
- İlçemizde yaşayan halktan istihdam olacak mı?
- Projenin neden olduğu atık su ve atık gaz ürünlerimize ve hayvanlarımıza zarar verecek mi?
- Gürültü ve kokuya yönelik tedbirler alınması gerekmektedir
- Yerel halkın hiçbir şekilde projeden etkilenmemesi gerekmektedir
- İlçemizin ihtiyaçlarına yönelik yatırım yapılması gerekmektedir
- İş makineleri ve taşıtların ilçemizden daha dikkatli geçmesi gerekmektedir
- Benzeri bilgilendirme toplantılarının sayısının artırılmasını istiyoruz

- İnşaat ve işletme aşamaları esnasında paydaş katılımı faaliyetlerine devam edilmiştir. Proje şirketi paydaş katılımı faaliyetlerinin etkili bir şekilde yönetiminin sağlanması için yeterli personel ve kaynak sağlamıştır.

Hassas Kişilerin Belirlenmesi:

- Köy Muhtarı köydeki kimsesiz kişilerin hepsini tanıdığını ve onlar hakkında Belediyeyle sürekli irtibat halinde olduğunu belirtmiştir. Şirket tarafından belirtildiği ve Köy Muhtarı tarafından teyit edildiği üzere, hassas durumdaki hiç kimsenin arazisi edinilmemiştir.

- Muhtarlar arazilerini şirkete satan ya da kiralayan kişilerin listesini analiz etmiştir. Arazilerini diğer jeotermal enerji santrali projeleri kapsamında satan PEK olmadığı belirtilmiştir. Hassasiyet konsepti muhtara açıklanmış olup, muhtara bu kişilerden herhangi birinin bu kategorilerden birine dahil olup olmadığı ve/veya arazi edinimi ve projenin kendisiyle alakalı herhangi bir şikayetinin olup olmadığı sorulmuştur.

- İki PEK'in engelli olduğu kayıtlara geçirilmiştir. Söz konusu PEK'ler adına, aileleri arazi edinim müzakerelerinde yer almıştır. Yatırımcı söz konusu kişilerin ödemelerin yapılması ile alakalı olarak herhangi bir sorunla karşılaşmadığını da belirtmektedir.

Şikayetlerin Giderilmesi:

- İyi iş uygulamalarının bir parçası olarak, şikayet sebeplerinin analiz edilmesi, en uygun çözüm veya tedbirin belirlenip uygulanması, gerekli izleme faaliyetlerinin belirlenmesi, şikayette bulunanların bilgilendirilmesi, söz konusu şikayet kayıtlarının tutulması ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmesi amacıyla bir şikayet mekanizması oluşturulmuştur. Bu mekanizmanın amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- projenin sosyal ve çevresel etkilerinin yönetilmesi,
- çalışanlar ve diğer paydaşların projenin inşaat ve işletme aşamalarına ilişkin çevresel ve sosyal sorunlara dair görüşlerinin alınması,
- paydaşlara ve projeden etkilenen herkese yönelik bir iletişim kanalı sağlanması,
- şikayetlere yazılı yanıt verilmesi ve tüm yanıtların kayıt altına alınması.

Şikayet Mekanizması Çalışan Şikayet Mekanizması ve Proje Yönetimi Şikayet Mekanizması şeklinde iki ayrı kısımdan meydana gelmektedir. İlgili tanımlar ve formlar (http://www.turcas.com.tr/docs/sikayet-mekanizmasi.pdf) aşağıda sağlanmıştır;

Çalışan Şikayetleri: Proje çalışanlarının şikayetleri
Proje Yönetimi Şikayetleri: Proje çalışanları haricindeki diğer tüm paydaşların şikayetleri

- Şikayette bulunanlar şikayetlerini sözlü, yazılı olarak veya e-posta/faks vasıtasıyla iletmektedir. Kalite Yönetim Süreci ve Çevre Uzmanı "Şikayet Formu"nu doldurarak ilgili şikayetleri kayıt altına almaktadır. Uzman şikayet formunu şikayette bulunan kişi ile paylaşmaktadır ve, şikayette bulunanın onayı üzerine, şikayet değerlendirilmektedir.

- Şikayet Mekanizması şikayetin doğrudan şikayette bulunan kişiyle ele alınarak giderilmesine yönelik olarak tasarlanmıştır. Şirketteki birden fazla departmanı ilgilendiren şikayetler açısından, şirket yönetim kurulu söz konusu şikayetleri değerlendirmektedir ve muhtemel çözümlere dair geri bildirimlerde bulunmaktadır. Haksız bir şikayet veya talebin olması ve şikayetin doğru bir şekilde ele alınamaması halinde, Kalite Süreci Yönetim ve Çevre Uzmanı Hukuk Departmanı ile irtibata geçip sürece aracılık etmeleri talebinde bulunmaktadır. Şirket yetkilisi Kalite Süreci Yönetim ve Çevre Uzmanının koordinasyonu altında şikayette bulunan kişiyle diyalog kurmaktadır. Şikayette bulunan kişiyle uzlaşıya varılamaması halinde, ilgili kişiyle mutabakata varılması için on (10) iş günü boyunca çaba sarf edilecektir.

- İzleme ziyareti esnasında, köy muhtarı yöre sakinlerinin herhangi bir şikayetleri olduğunda şirket temsilcileriyle doğrudan ya da köy muhtarı aracılığıyla kolay şekilde irtibat kurabildiklerini ve zararlar için ödenen miktarların gereğinden de fazla olduğunu belirtmiştir.

- Turcas, inşaat aşamasında verilen zararlardan dolayı arazi sahiplerine toplamda 10.000 TL'ye yakın ödeme yapmıştır. Komşu arazilere verilen bu zararlar çoğunlukla kuyuların ve enerji santrallerinin yapımı sırasında ortaya çıkmıştır.

Grievance no	
Full name	**Name** _____ **Surname** _____ ☐ **I would like to do my Grievance without inform** **Note: You do not have to give your name, but in this case, we cannot able to return you for answer.**
Contact Information **Please specify the contact method which you wanted to be contacted (via letter, telephone, e-mail)**	☐ **Via post Please inform your post address:** _____ _____ _____ ☐ **Via phone** _____ ☐ **Via E-mail** _____
Language you would like to be contacted:	☐ **Turkish** ☐ **English**
Definition of accident or Grievance (What happened, when it happened, to whom, what is the result of the problem, other information)	
Date of accident/Grievance	
Status of the accident	☐ **Single accident/Grievance (date _____)** ☐ **Occurred multiple times (how many? _____)** ☐ **Continues (problem is still going on)**
How would you like to see this problem solved?	
The Signutare of Complainant _____ **Name-Surname and signature of the officer recording complainant:** _____ **Grievance Submission Date:** _____	

Şekil 4: Proje Yönetimi ve Çalışan Şikayet Formu

PROJECT MANAGEMENT AND EMPLOYEES GRİEVANCEREGISTRATION FORM					
Grievance no:					
Filling by QUALITY PROCESS MANAGEMENT AND ENVIRONMENTAL SPECIALIST	Name and Surmane of the complainer:				
	Addresss :				
	Country				
	PO BX	Phone			
	Delivery type of Grievance	Mail/ Fax / E-mail		via phone	
	Date of delivery of the Grievance	Quality, Process Management and Environmental Specialist Signature:			
	Urgency status of Grievance	Emergency		Not emergency	
Filling by DEPARTMENTS about the Grievances					
	Cause of Grievance :				
	Action taken for Grievances				
	Taken Monitoring Activities:				
	Date	Title-Signature			
Filling by QUALITY PROCESS MANAGEMENT AND ENVIRONMENTAL SPECIALIST	Were given answer to the Grievance person?	yes		no	
	GrievanceResponse Delivery Type (Mail / Fax / Email / Phone):				
	Answer date	*Quality, Process Management and Environmental Specialist Signature:*			

Şekil 5: Proje Yönetimi ve Çalışan Şikayet Kayıt Formu